

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH LONG AN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 18/2022/HNGĐ-PT
Ngày: 29-6-2022
V/v tranh chấp thay đổi người trực tiếp
nuôi con sau ly hôn

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LONG AN**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: bà Phan Ngọc Hoàng Đình Thục
Các Thẩm phán: ông Trần Tấn Quốc
bà Lê Thị Bích Tuyền

- Thư ký phiên tòa: bà Nguyễn Thị Mỹ Linh – Thẩm tra viên Tòa án nhân dân tỉnh Long An.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An tham gia phiên tòa: ông Lê Ngọc Hiền - Kiểm sát viên.

Trong các ngày 22 và 29 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Long An xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 20/2022/TLPT-HNGĐ ngày 16 tháng 5 năm 2022 về việc “tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”.

Do Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 20/2022/HNGĐ-ST ngày 24 tháng 3 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 20/2022/QĐ-PT ngày 09 tháng 6 năm 2022, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* anh Phan Minh H, sinh năm 1989; địa chỉ: ấp 2, xã P, huyện C, tỉnh Long An.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn:* ông Nguyễn Văn Đ, Luật sư của Công ty Luật TNHH MTV K thuộc Đoàn luật sư Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Bị đơn:* chị Lê Thị Kiều C, sinh năm 1988; địa chỉ: ấp V, xã T, huyện T, tỉnh Long An.

- *Người kháng cáo:* bị đơn chị Lê Thị Kiều C.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện ngày 11/02/2022 và trong quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn anh Phan Minh H trình bày:

Anh và chị Lê Thị Kiều C đã thuận tình ly hôn theo Quyết định số 293/2020/QĐST-HNGĐ, ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân huyện Cần Giuộc,

tỉnh Long An. Theo đó, chị C được quyền trực tiếp nuôi con chung tên Phan Lê Hoàng H, sinh ngày 01/01/2017. Hiện nay, chị C đang làm công nhân xa nhà và ở nhà trọ tại xã L, huyện C, tỉnh Long An, giao bé H cho mẹ ruột của chị C chăm sóc và sống cùng gia đình nhà ngoại tại ấp V, xã T, huyện T, tỉnh Long An. Cuối tuần, chị C mới về thăm con.

Vào dịp lễ, Tết, đám tiệc, anh H đến thăm và rước bé H về nhà nội chơi. Tuy nhiên, mỗi lần anh đến rước thì phía gia đình chị C gây khó khăn, ngăn cản không cho anh gặp bé H. Hiện tại, anh H có công việc ổn định, có nhà riêng tại ấp 2, xã P, huyện C, tỉnh Long An, nhà gần chợ, gần trường học và cũng gần nhà ông bà nội nên rất thuận tiện cho việc học và chăm sóc bé H.

Do đó, anh H khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con, anh yêu cầu được quyền nuôi bé H, không yêu cầu chị C dưỡng nuôi con.

Bị đơn chị Lê Thị Kiều C trình bày:

Chị thống nhất với lời trình bày của anh H về quan hệ hôn nhân, về nuôi con chung theo Quyết định số 293/2020/QĐST-HNGĐ, ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An.

Chị C không đồng ý với yêu cầu của anh H về thay đổi người trực tiếp nuôi con. Bởi vì, bé H đang có môi trường sống ổn định và đã quen với việc chăm sóc của bà ngoại từ lúc còn nhỏ. Nếu thay đổi môi trường sống sẽ làm ảnh hưởng đến tâm lý phát triển của bé. Mặc dù, chị đi làm xa nhưng cuối tuần vẫn về thăm nom, chăm sóc và lo lắng cho bé H đầy đủ. Anh H cho rằng gia đình chị ngăn cản không cho rước bé H về nhà nội chơi là không đúng. Gia đình chị luôn tạo điều kiện thuận lợi cho anh H đến thăm và rước bé H, chỉ ngăn cản khi anh H đến rước con trong tình trạng có rượu, sợ đường xa gây nguy hiểm đến sức khỏe cho bé H.

Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 20/2022/HNGĐ-ST ngày 24 tháng 3 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An đã xử:

“Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Phan Minh H đối với chị Lê Thị Kiều C về việc “tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”

Buộc chị Lê Thị Kiều C phải giao bé Phan Lê Hoàng H, sinh ngày 01/01/2017 cho anh Phan Minh H được trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục. Chị Lê Thị Kiều C không cấp dưỡng nuôi con.”

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về quyền, nghĩa vụ của bên không trực tiếp nuôi con, án phí, quyền và thời hạn kháng cáo của các đương sự, việc thi hành án theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/3/2022, bị đơn chị Lê Thị Kiều C kháng cáo.

Tại phiên tòa phúc thẩm, anh Phan Minh H vẫn giữ yêu cầu khởi kiện và cung cấp đoạn ghi âm có nội dung về việc mẹ ruột của chị C ngăn cản anh đến thăm nom con. Chị Lê Thị Kiều C không đồng ý yêu cầu khởi kiện của anh H và cung cấp quyết định chấm dứt hợp đồng lao động của chị tại huyện Cần Giuộc, giấy xác nhận hiện nay chị đang phụ bán quán ăn tại thị trấn T.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn, Luật sư Nguyễn Văn Đ trình bày ý kiến: đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận yêu cầu tiếp tục

tạm ngừng phiên tòa để xác minh theo yêu cầu của chị C. Nếu Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh H về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con thì chị C có nghĩa vụ chấp hành bản án. Nội dung xác nhận mà chị C cung cấp cho Tòa án có sự gian dối, mâu thuẫn về thời gian bắt đầu làm việc, thời gian làm việc của chị C tại quán ăn; đồng thời, nếu chị C làm việc với thời gian như xác nhận nêu thì không có thời gian chăm nom con. Chị C thừa nhận chị và gia đình có hành vi ngăn cản anh H thăm nom con là vi phạm Luật Hôn nhân và gia đình. Nếu sau này anh H không đảm bảo điều kiện tiếp tục nuôi con thì chị C vẫn có quyền làm đơn yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử bác kháng cáo của chị C, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Tòa án cấp phúc thẩm và các đương sự chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Kháng cáo của bị đơn đủ điều kiện để xem xét theo trình tự phúc thẩm.

Về nội dung kháng cáo: nội dung ghi âm do anh H cung cấp không đủ để chứng minh chị C và gia đình luôn luôn ngăn cản không cho anh đến thăm nom con. Hiện nay, chị C đã thôi việc ở huyện C; cháu H sống bên ngoại từ nhỏ, việc thay đổi môi trường sống sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển tâm lý của trẻ. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của chị C, sửa bản án sơ thẩm, bác yêu cầu khởi kiện của anh H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Về thủ tục tố tụng:

[1] Kháng cáo của bị đơn chị Lê Thị Kiều C thực hiện đúng theo quy định tại Điều 271, Điều 272, Điều 273 và Điều 276 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Anh H vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện. Chị C không rút đơn kháng cáo. Các đương sự không thỏa thuận được về việc giải quyết vụ án. Vụ án được xét xử theo thủ tục phúc thẩm.

Về nội dung kháng cáo của chị C:

[2] Chị Lê Thị Kiều C và anh Phan Minh H thừa nhận có 01 con chung tên là Phan Lê Hoàng H, sinh ngày 01/01/2017. Sau khi ly hôn, bé H được giao cho chị C trực tiếp nuôi dưỡng.

[3] Theo hồ sơ vụ án và chứng cứ thu thập tại cấp phúc thẩm là ghi âm do anh H cung cấp, được chị C thừa nhận nội dung, đủ căn cứ xác định chị C và gia đình của chị có ngăn cản không cho anh H thăm nom con (bút lục số 22). Hành vi này đã vi phạm đoạn 1 khoản 3 Điều 82 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, xâm phạm đến quyền của anh H đối với con chung.

[4] Xét điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng con chung: chị C cung cấp quyết định chấm dứt hợp đồng lao động từ ngày 15/5/2022 của Công ty túi xách S đối với chị và giấy xác nhận của bà Trần Thị L, để chứng minh hiện nay chị không còn làm việc xa nhà, đủ điều kiện trực tiếp trông nom con. Thấy rằng, nội dung xác nhận của bà Trần Thị L có sự mâu thuẫn về thời điểm chị C bắt đầu phụ quán cho bà L so với thời điểm chị C thôi việc tại Công ty S; thời gian làm

việc của chị C cũng mâu thuẫn với chính thông tin do bà L cung cấp theo xác minh của Tòa án. Mặt khác, tại phiên tòa phúc thẩm, chị C thừa nhận hiện nay chị đang nộp hồ sơ tại Bảo hiểm xã hội để hưởng trợ cấp thất nghiệp. Trong khi đó, anh H cung cấp được xác nhận của chính quyền địa phương nơi cư trú về việc gia đình anh H là gia đình có văn hóa, anh H có việc làm và thu nhập ổn định, nơi cư trú gần trường học (bút lục số 21). Như vậy, việc giao con chung cho anh H trực tiếp chăm nom, nuôi dưỡng sẽ đảm bảo hơn quyền lợi về mọi mặt của con.

[5] Từ các mục [3] và [4], không chấp nhận kháng cáo của chị C và đề nghị của Kiểm sát viên.

[6] Các phần khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm thì có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

[7] Chi phí tố tụng (xác minh theo yêu cầu của chị C) tổng cộng là 1.000.000 đồng: buộc chị C phải chịu toàn bộ và đã nộp xong.

[8] Về án phí phúc thẩm: chị Lê Thị Kiều C phải chịu án phí dân sự phúc thẩm theo khoản 1 Điều 29 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự;
2. Không chấp nhận kháng cáo của chị Lê Thị Kiều C.
3. Giữ nguyên Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 20/2022/HNGĐ-ST ngày 24 tháng 3 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An.
4. Căn cứ các Điều 28, Điều 35, Điều 39, Điều 147, Điều 148 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 9, 56, 57, 58, 81, 82, 83 và 84 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014; các Điều 6, 27 và 29 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.
5. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Phan Minh H đối với chị Lê Thị Kiều C về việc “tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”.
6. Buộc chị Lê Thị Kiều C phải giao bé Phan Lê Hoàng H, sinh ngày 01/01/2017 cho anh Phan Minh H được trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục.
7. Về việc cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn: ghi nhận sự tự nguyện của anh Phan Minh H tạm thời không yêu cầu chị Lê Thị Kiều C cấp dưỡng nuôi con chung.
8. Về quyền, nghĩa vụ của cha mẹ và con sau khi ly hôn:
 - 8.1. Bên không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chung mà không ai được cản trở. Vì lợi ích của con chung, theo yêu cầu của một hoặc cả hai bên, Tòa án có thể quyết định thay đổi người trực tiếp nuôi con cũng như mức cấp dưỡng nuôi con.

8.2. Trong trường hợp người không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc chăm nom để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

9. Chi phí tố tụng khác là 1.000.000 đồng: buộc chị C phải chịu toàn bộ và đã nộp xong.

10. Về án phí:

10.1. Về án phí hôn nhân gia đình sơ thẩm: anh Phan Minh H phải chịu 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) án phí hôn nhân gia đình sơ thẩm sung công quỹ Nhà nước, được khấu trừ vào số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí đã nộp tại biên lai thu số 0013082 ngày 28/02/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An. Anh Phan Minh H đã nộp đủ án phí sơ thẩm.

10.2. Về án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm: chị Lê Thị Kiều C phải chịu và được khấu trừ vào số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm sung công quỹ Nhà nước, được khấu trừ số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí số 0013233 ngày 24/3/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Cần Giuộc, tỉnh Long An. Chị Lê Thị Kiều C đã nộp đủ án phí phúc thẩm.

11. Về hướng dẫn thi hành án: Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án, người phải thi hành án có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

12. Về hiệu lực của bản án: Bản án phúc thẩm này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án là ngày 29/6/2022 (ngày hai mươi chín tháng sáu năm hai nghìn không trăm hai mươi hai)/.

Nơi nhận:

- TANDCC;
- VKSND tỉnh Long An;
- TAND huyện Cần Giuộc;
- Chi cục THADS huyện Cần Giuộc;
- Các đương sự;
- Lưu HS; AV./.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Phan Ngọc Hoàng Đình Thực

